

KĆERKA OSUĐENOG OFICIRA JNA UPUTILA ŽALBU SUDIJI

Author: [Simon Jennings](#)

Saša Šljivančanin osporava činjenice na osnovu kojih su sudije donele osuđujuću presudu. Kćerka bivšeg generala Jugoslovenske Narodne Armije (JNA), kome su žalbene sudije Haškog tribunala ovoga meseca više nego utrostručile prvostepenu kaznu, pismeno se obratila žalbenim sudijama u nameri da ospori tu presudu.

Saša Šljivančanin je od sudije Teodora Merona (Theodor Meron) zatražila objašnjenje odluke koju su njegove kolege i on doneli 5. maja, a kojom je poništena oslobađajuća presuda koju je njenom ocu prvostepeno sudsko veće izreklo u septembru 2007., pri čemu je Veselin Šljivančanin osuđen za pomaganje i podsticanje ubistva 194 hrvatskih i ostalih nesrpskih ratnih zarobljenika na jednoj svinjskoj farmi pokraj hrvatskog grada Vukovara.

U vreme kada je Šljivančanin već gotovo odslužio petogodišnju zatvorsku kaznu zbog prvostepene osude za mučenje, žalbene su sudije većinom glasova (tri prema dva) presudile da je on odgovoran i za ubistvo ratnih zarobljenika, te su ga osudile na zatvorsku kaznu u trajanju od 17 godina.

Iako je sudsko veće presudilo da Šljivančanin, zbog toga što u vreme ubijanja ratnih zarobljenika više nije bio zadužen za njihovu bezbednost, ne može biti smatran pravno odgovornim za njihovo ubijanje, žalbene su sudije došle do drugačijeg pravnog zaključka – da je, kao oficir JNA, on još uvek imao moć da svojim postupcima spreči ubijanja.

Činjenica da je novu osuđujuću presudu izreklo žalbeno veće – najviši pravosudni organ pri Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) – znači da Šljivančanin nema pravo žalbe na nju. No, Saša Šljivančanin je od sudije Merona zatražila da objasni zbog čega njenom ocu neće biti dozvoljeno da se žali.

„U Srbiji, kada je neka osoba osuđena ili kada je u žalbenom postupku utvrđeno da je prvostepeni sudija pogrešio i da tu osobu treba osuditi i za neki dodatni zločin, ona ima prava da se žali na tu odluku“, stoji u nezvaničnom engleskom prevodu podneska kojeg je ona uputila na srpskom, i kojeg je novinarima ove sedmice podelio Šljivančaninov advokat Stefan Burgonj (Stephane Bourgon).

„Zbog čega je moj otac lišen osnovnog prava pred MKSJ-om?“, pita ona u svom pismu.

Nakon što je presuda izrečena, međunarodne su sudije taj postupak Tribunala osporavale pozivajući se na najvažniji dokument o ljudskim pravima – Međunarodni sporazum o građanskim i političkim pravima (International Covenant on Civil and Political Rights, ICCPR) – u kojem se navodi kako će „svako ko je osuđen za neki zločin imati pravo na ponovno razmatranje presude i kazne pred zakonski nadređenim sudom“.

Kao član žalbenog veća koje je odlučivalo u slučaju Šljivančanin, sudija Fausto Pokar (Fausto Pocar) je protiv osude Šljivančanina za ubistvo glasao upravo zbog toga što u takvoj situaciji ne postoji nikakav zakonit način da se osuđenik žali na presudu.

„Takvi zaključci su sada predodređeni da ostanu neupitni, čime se očito krši Šljivančaninovo pravo žalbe na osude“, istakao je sudija u izdvojenom mišljenju koje je priložio presudi od 5 maja.

„Ne verujem da Žalbeno veće ima moć da ispravi grešku Sudskog veća time što naknadno pridodaje nove ili teže osude u žalbenom postupku“, kazao je sudija Pokar, pozivajući se na Član 14 ICCPR-a.

A Saša Šljivančanin, koja je i sama advokat, zatražila je od sudije Merona da objasni zbog čega je osuda izrečena.

„Molim Vas da mi, Vaša Visosti, objasnite zbog čega se standardi međunarodnih ljudskih prava ne primenjuju u Hagu?“, pita ona u svom pismu.

Saša Šljivančanin u svom pismu osporava i činjenice na temelju kojih su žalbene sudije donele osuđujuću presudu, kao i način na koji su one obesnažile raniju osudu bez pozivanja na bilo kakve nove dokaze i izvodeći zaključke o pitanjima o kojima se, po njenim rečima, nije ni raspravljalo na suđenju.

„Mog oca ste proglasili krivim za pomaganje i podsticanje ubistva zbog toga što verujete da je suštinski doprineo ubijanju tih zarobljenika, mada ne postoje nikakvi dokazi da je on znao za naređenje [da se povuče njihova vojna zaštita] . . . nije bio prisutan na mestu gde su se ubistva dogodila i . . . nije imao priliku da spreči činjenje tih zločina“, piše Saša Šljivančanin.

Portparolka Tribunala nije mogla da potvrdi da je sudija Meron primio ovo pismo, niti da komentariše njegov sadržaj.

Međutim, naglasila je stav suda po kojem je Šljivančaninova krivica u presudi činjenično potkrepljena.

U međuvremenu, advokati koji zastupaju Šljivančanina kažu kako nastavljaju da proučavaju žalbenu presudu u nastojanju da pokrenu dalje postupanje u ovom slučaju.

Po pravilima Tribunala, zahtev za ponovnim razmatranjem slučaja može biti podnet ukoliko se mogu izneti dokazi koji nisu bili dostupni na samom suđenju.

„Očekuje se da će narednih sedmica biti podnet zahtev za razmatranje presude žalbenog veća“, saopštili su Šljivančaninovi advokati u ovosedmičnoj izjavi.

Simon Jennings je izveštač IWPR-a iz Haga.

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/k%C4%87erka-osu%C4%91enog-obicira-jna-uputila-%C5%BEalbu-sudiji>